

A 19. Országos Könyvtári Napok megszervezése Komárom-Esztergom vármegyében

Négy elem- Antal Miklós ökológiai közgazdász előadása az öko-esték keretében

Antal Miklós legújabb előadása az ökológia és a négy elem – Föld, víz, levegő és tűz – összefonódására összpontosított. A rendezvény célja, hogy a résztvevők tudatosítsák a természeti elemek közötti kapcsolatokat.

Antal Miklós kiemelte, hogy a Földünk fenntarthatósága érdekében sürgető szükség van a fosszilis tüzelőanyagok használatának csökkentésére. A fosszilis energiahordozók égetése nemcsak a levegő minőségét rontja, hanem hozzájárul a globális felmelegedéshez is. A széndioxid tartózkodási ideje nagyon magas, lassan bomlik le. Az ipari forradalom óta eltelt időszakban a természet védelme másodlagossá vált, és most itt az ideje, hogy felelősséget vállaljunk cselekedeteinkért.

A víz és levegő védelme kulcsfontosságú a természeti egyensúly fenntartásához. Az előadás során Antal Miklós részletesen bemutatta a víz körforgását, a vízkészletek védelmét és a levegőtisztaság megőrzésének fontosságát. Az aszályok és áradások mind a szélsőséges időjárásnak tudható be. Mérészámokkal bizonyították, hogy a környezeti katasztrófákat az üvegházhatás és a globális felmelegedés okozza. Levegő szennyezésével az óceánok vizei elsavasodnak és az Észak-áramlat összeomolhat.

A tűz, mint az energia szimbóluma, szintén szerepet játszik az ökológiai egyensúlyban. A szélsőséges időjárás miatt kialakuló aszályok és erdőtüzek megsokszorozódtak. Nemcsak a számuk magas, hanem az érintett területek is egyre nagyobb kiterjedésűek. Mindezek hatással vannak a mezőgazdaságra és erdőgazdálkodásra is. Antal Miklós arra figyelmeztetett, hogy a megújuló energiaforrások alkalmazása elengedhetetlen a jövő fenntarthatósága érdekében.

Az ökológiai tudatosság növelése és a négy elem harmóniája elengedhetetlen a bolygónk megóvásához.

(2024. Október 3. József Attila Könyvtár, Tatabánya: Antal Miklós Mire nincs energiánk? Honnan van, és mire használjuk az energiát az éghajlati válság idején című előadása)

Résztvevők száma: 12 fő

Az örület nyitánya

Az idei Országos Könyvtári Napok keretén belül Cselenyák Imrét köszönhetjük ismét a dorogi könyvtárban, aki szeptemberben megjelent új kötetét mutatta be a közönségnek. A szerző Szabó-Berghauer Zoltán intézményvezetővel beszélgetett a kötet elgondolásának

megszületéséről, a cselekmény felépítéséről és a száztiz éve kirobbanó háború következményeiről.

Az örület nyitánya egy első világháborús történelmi regény, melynek központi cselekménye Nyíregyháza városában játszódik. A könyv nyitójelenetében a háborút kirobbantó merényletnek a híre szájról szájra terjed az utcákona város polgárai között. Ezzel a feszültséggel teli bevezetéssel állít kontrasztot az író, ugyanis az olvasó a törékeny béke utolsó pillanataiba nyerhet betekintést a „fiatal és lendületesen fejlődő” város életébe.

A főhős Tivadar, fiktív karakter, aki a regény előrehaladtával döbben rá a háború borzalmaira és veszteségeire. A figurát az író a harcok eredményességében és sikerében bízó magyarok hozzáállását tükrözve alkotta meg, a kezdeti lelkesedést azonban felváltja a regényben a visszafordíthatatlan következményekkel való szembenézés.

A szerző a hitelességhezragaszkodva merített ötletet a helyi *Nyírvidék* című lapból, melynek archív számait böngészve valós híreket és személyeket illesztett a cselekménybe. A könyv epilógusát dr. Bene János történész, Nyíregyháza helytörténetének alapos ismerője és kutatójaszerezte, ezzel hitelesítve a regényben leírtakat.

A könyvbemutató zárásakor a szerző kiemelte, hogy munkásságát tekintve *Az örület nyitánya* egy fontos mű, melyben volt lehetősége az igazságot megírni. A kötet hamarosan könyvtárunkban is elérhetővé válik, ajánljuk minden kedves olvasónknak!

Résztevők száma: 25 fő

Szerző: Gábor Kitti, helyismereti könyvtáros,
Gáthy Zoltán Városi Könyvtár, Dorog

Bősze Ádám és a harciás bestiák

Megjelenése után – szinte még melegen – könyvtárunkban volt Bősze Ádám új könyvének első bemutatója a Könyvtári Hét keretei között.

Van-e boszorkány a Macbethen túl? Hányféle lény bukkan föl a Nibelung-tetralógiában? Ki az a híres koraromantikus író, aki operát írt Undinéről, a vízitünderről? Hány zeneszerzőt ihletett meg Goethe megrázó erejű verse a Villikirályról? Hogyan változtatta meg Stravinsky életét a Tűzmadár?

Míg Bősze Ádám első könyvében, a Nagy zenészek, nagy szerelmek című kötetben a zenetörténet hálózobatitkait ismerhettük meg, addig a Muzikális bestiák fókuszában a zeneirodalom különleges lényei, furcsa kreatúrái állnak. A törpék, angyalok, boszorkányok, szárnyas lovak, fönixmadarak, rémlények és hegyi szellemek révén elvarázsolt mesevilágba repülhetünk, a lapszéli QR-kódok segítségével pedig meg is hallgathatjuk azokat a műveket, amelyek róluk szólnak.

A teltházás eseményen (melyen még egy szolfézs csoport is megjelent), sokat neveltünk, és mindeközben bölcsültünk is.

Résztevők száma: 48 fő

Mikolasek Zsófia, JAMK

Balatoni krimik

Szlavicsek Judit 1974-ben született Kaposváron. A Pécsi Tudományegyetemen magyar nyelv és irodalom szakon diplomázott, szakdolgozatát a krimi és a szépirodalom kapcsolatáról írta. Később elvégezte a jogi egyetemet is, és jogászként dolgozott. Jelenleg a Balatonnál él a családjával. 2020-ban Paranoia című novellája első helyezést ért el a Prae Kiadó pályázatán. Visszatérő nyomozója Kardos Júlia, aki eddig a Légy/ott, a Hullámsír, a Halál Tihanyban című krimikben bukkant fel.

Ő volt könyvtárunk vendége a Könyvtári hét kriminális napjának fő vendégeként. Megtudtuk tőle, hogy miért lett „viszonylag” későn íróvá, miért épp a krimiírás vonzotta, kitől tanult, kik voltak a mesterei. A találkozó végén a nézők is sokat kérdezgettek, a program dedikálással zárult.

Résztevők száma: 24 fő

Mikolasek Zsófia, JAMK

Hagyományos akciók az Országos Könyvtári Napokon

A 2024-es esztendő negyedik beiratkozási akcióját bonyolította le a TMJV József Attila Könyvtár szeptember 30. és október 6. között az Országos Könyvtári Napok (OKN) keretében.

A régi és új olvasók által egyaránt várt kampány idén is úgy volt meghirdetve, hogy a JAMK központi könyvtárán kívül valamennyi fiókkönyvtár részt vett benne. 2024. szeptember 30-án a Népház Úti Fiókkönyvtárban, október 1-én Kertvárosban, 2-án Bánhidán, október 3-án Újvárosban, 4-én Felsőgallán, és október 6-án, a Könyves vasárnapon a központi könyvtárban válthatott egy éves, ingyenes tagságot az az olvasónk, akinek már lejárt, vagy idén október hónap végéig volt érvényes az olvasói tagsága, illetve aki eddig még nem tartozott a beiratkozott könyvtárhasználók közé. Ahogy az elmúlt években, úgy idén is szeretnénk volna valamilyen segítségre szoruló társadalmi csoportot támogatni. Ezért adományt is vártunk a beiratkozni vágyó olvasóktól: az állami gondozásban lévő gyerekeknek gyűjtöttünk jó állapotban lévő játékokat és gyermekkönyveket. Olvasóink felajánlásai révén rengeteg játék és könyv gyűlt össze nálunk, melyeket karácsonyig szeretnénk eljuttatni a hátrányos helyzetű gyerekeknek. A játékok átadásáról a későbbiekben tájékoztatni fogjuk olvasóinkat. Az akció révén mi is nyertünk: összesen 7 új beiratkozóval és 84 tagsághosszabbító olvasóval gazdagodtunk, de természetesen akción kívül is voltak beiratkozók az egyes tagintézményeinkben.

A beiratkozás mellett megbocsátási kampányunk is volt ezen a héten. Szintén gyermekjátékért vagy könyvért cserébe elengedtük olvasóink késedelmi- vagy értesítési díjait. Összesen 313.220 Ft kintlévőség megfizetésétől tekintettünk el, amennyiben az ezt kérvényező olvasó a játéktámogatás mellett épségben visszaszolgáltatta a nála lévő dokumentumainkat is.

A harmadik akció, mely szokásunk szerint az OKN-en valósult meg, a könyvtár állományából leselejtezett, illetve az olvasók ajándék-felajánlásaiból összeállított könyveket kínáló vásár volt, ami idén – rendhagyó módon -, az OKN-t követő héten is folytatódott. A könyvek többsége 100 Ft-os áron, az időszaki kiadványok pedig 25 Ft és 500 Ft közötti áron keltek el. A bevételünk könyveladásból 154.035 Ft, folyóirat-eladásból pedig 29.055 Ft volt. Összesen 183.090 Ft-ot eredményezett a könyvvásár.

Résztevők száma: 158 fő

Feketsné Kisvarga Anita, JAMK

Országos Könyvtári Napok programjai a KSZR-ben

Írta: Fábíán Ildikó

A vármegyei könyvtár rendezvényeit kiegészítve kistélepüléseinken is számos programmal kedveskedtek az olvasóknak a kollégák a 2024. évi Könyvtári Héten. Idén csak **10 helyszínen** került megrendezésre az összesen **13 program**, az események azonban **550 fő** érdeklődőt vonzottak szerte a vármegyében:

Településnév	Rendezvény címe	Rendezvény időpontja
Bajna	Bábuci Bábszínház: A kőleves	2024.09.30.
Bajna	Kézműves foglalkozás	2024.09.30.

Csép	"Társasozunk"	2024.10.04.
Csolnok	Gulliver Színpad: Süti, süti, álomsüti	2024.10.01.
Dág	Vetélkedő a Föld elemeivel	2024.10.01.
Dunaszentmiklós	Karsai Anita: Kavicsfestő kézműves foglalkozás	2024.10.01.
Dunaszentmiklós	Rezeda Meseműhely Kántor-Jeskó Teodórával	2024.10.06.
Epöl	Az oroszlán és az egér	2024.10.03.
Héreg	Bajnai Zöld Tündérek Egyesület: Varázslatos Aranyalmafa	2024.10.03.
Héreg	Hajnal Kertje kirándulás - kert látogatása	2024.10.05.
Kesztölc	Sándor Péter: Idősek napi dalsokor	2024.10.04.
Neszmély	Launai Miklós Református Iskola: A zene világnapja / zeneiskolai bemutató	2024.10.01.
Szomor	Fejér Simon Pál: Hangszervándor	2024.09.30.

Megragadva a hét tematikáját több helyszínen is zajlott a társasjátékozás, valamint volt vetélkedő és kézműveskedés a négy elemhez kapcsolódóan. A Zene Világnapján Neszmélyen az iskola diákjai adtak koncertet, míg Keszölcön az időseket köszöntötték egy dalsokorral.

Bajnai Zöld Tündérek Héregen

Talajjavítás és kertészeti tippek: Juhász Márton előadása az Országos Könyvtári Napokon

Írta: Fink Noémi

Október 2-án, 17 órától izgalmas esemény zajlott könyvtárunkban az Országos Könyvtári Napok keretében. **Juhász Márton** kertészmérnök, agrármérnök, és természetvédelmi szakember tartott előadást. Az est fő témája a talajjavítás volt, amely nemcsak a növények egészségére van pozitív hatással, hanem a környezetünkre is. Márton érthetően és érdekfeszítően osztotta meg tudását, gyakorlati tippet adva a résztvevőknek. Az előadás során szó esett a különböző talajtípusokról, valamint a természetes anyagok használatának fontosságáról. A vendégek megtudhatták, hogy a talajjavítás hogyan segíti a fenntartható kertészkedést. A komposztálás előnyeiről beszélve hangsúlyozta az otthoni hulladék újrahasznosításának jelentőségét. A résztvevők hasznos kertészeti tippet kaptak, amelyek segíthetik őket a saját növénygondozásukban. Az esemény növénycsere-bere

akcióval zárult, amely lehetőséget adott a résztvevőknek, hogy megosszák egymással a felesleges növényeiket.

Az este célja a tudásmegosztás mellett a környezettudatosság népszerűsítése is volt. Összességében a program sikeresen ötvözte a tudományos ismereteket a gyakorlati tapasztalatokkal, így mindenki gazdagabbá válhatott új információkkal.

Résztvevők száma: 13 fő

Regényes történelem

Írta: Fábíán Ildikó

A Könyvtári Hét zárásaként 2024. október 6-án **Benkő László** író volt a tatabányai könyvtár vendége. A történelmi regények szerzője nagy népszerűségnek örvend olvasóink körében, ezért örömmel szolgált, hogy elfogadta meghívásunkat. Vetített képes előadásából megismerhettük íróvá válásának fontosabb lépéseit: kezdve nagyapjától örökölt rajongásától Hemingway-ért és Passuth Lászlóért, egészen a pihenésként megalkotott szerelmes regényekig.

A történelem iránt gyerekkora óta érdeklődő László katonai és tanári végzettségét arra használta fel, hogy növendékeit a tények alapos megismerésére és a kutató munka fontosságára ösztönözze. Ez az elv vezérli most is, amikor egyre-másra írja regényeit a magyar történelem fontos eseményeiről és kiemelkedő személyiségeiről (Tatárjárás, Nagy Lajos, Zrínyiek, Kinizsi stb.). Az alkotás igénye mindig is a személyisége része volt, de munkája sajnos nem engedte, hogy aktív éveiben igazán belemerüljön az írásba. Azóta viszont bepótolta az elmaradást, hiszen 2004-ben megjelent első regényfolyama óta (Honfoglalás-trilógia) már több mint 50 kötet fűződik a nevéhez. És hogy milyen tematikájú írások kerülnek ki a keze alól, amikor átmenetileg egy kicsit belefárad a történelem kutatásába? Nos, készült már regény többek között egy orosz kémről, egy spanyol grófnőről és egy kiskutyáról is. De leginkább álnéven (pl. Stella Mae, Clara Dubois) írt lektűrjei, szerelmi történetei arattak nagy sikert itthon és külföldön egyaránt.

Az előadás végén még egy kis kötetlen beszélgetésre is sor került a jókedélyű író és az érdeklődők között. Az egyik látogató töredelmesen bevallotta, hogy eddig még egyetlen kötetet sem olvasott a szerzőtől és a találkozóra is csak egyik ismerőse javaslatára ült be, de mostantól keresni fogja a könyveit a polcokon, mert kíváncsivá tette őt Benkő László, az író. Meg is vásárolta a hölgy ott helyben a Timur Lenkről szóló kötetet, amit a szerző szívesen dedikált. A könyvtár saját gyűjteményéből kiválogatott, jobb állapotú könyveket, valamint a ruhatári szekrényünket is boldogan

írta alá László (nem vártuk el, hogy minden kötetet ellásson kézjeggyével, mert túl nagy munka lett volna). És reflektálva a mondásra, miszerint „Akinek halálhírét költik, sokáig fog élni!” (az elhunyt zenésszel azonos neve miatt többször kapott már részvét-nyilvánítást a Facebook oldalán), bízunk benne, hogy még rengeteg jó és hiánypótló történetet fogunk olvasni Benkő László tollából.

Résztevők száma: 17 fő

1. Könyvtári kocsmaív

Az OKN szervezésekor törtük a fejünket, hogy milyen újdonsággal lephetnénk meg ezen a különleges héten az olvasóinkat, látogatóiunkat.

Régóta dédelgetett igazgatói vágyam volt, hogy valamilyen formában kocsmaívzt szervezzünk a könyvek között. Megragadtuk hát az alkalmat, összeszedtük a kérdéseket, majd meghirdettük a programot. 10 csapatot tudtunk fogadni, és oly gyorsan beteltek a helyek, hogy szinte pislogásra sem jutott idő.

Nagy izgalmak között vártuk a 3-6 fős csapatokat, ősziestre díszítettük a kávézónkat, beszereztük a kocsmaívzhez szükséges helyi termelői bort és nekiláttunk.

Sokféle tudásra szükség volt, hogy a csapatok jól teljesítsenek (mitológia, földrajz, matematika, logika, irodalom, kémia, stb), és meglepődve tapasztaltuk, hogy a résztvevők nagyon felkészültek.

Mivel nem csupán az általunk szervezett bor tüzelte a játékosokat, a hangulat hamar a tetőfokára hágott, ezt volt aki bírta, és volt, aki nem.

Végül megszületett az eredmény:

1. Papaírsárkányok
2. Levéltárosok csapata
3. Pólyások

Nem hagyjuk abba, legközelebbi játékunk december 9-én Karácsonyi kocsmakvíz lesz.

Résztvevők száma: 71 fő

Menekülés a könyvtárból

Írta: Fábíán Ildikó

Az Országos Könyvtári Napok tematikájához kapcsolódóan a tatabányai könyvtár kollektívája különleges játékokra hívta olvasóit október 6-án. Kihasználva a tereinket, készítettünk egy **4 Elem Szabadulósobát** a Fonotékából, ahová Könyves Vasárnapon vártuk a kalandvágó csapatokat. Az

óránként indított „turnusokra” a jelentkezések hamar beteltek, s végül 7 közösség (baráti társaságok, családok) próbálhatta ki magát a különböző feladatokban.

A gyanútlan csoportokat egy rövid tájékoztató után jól bezártuk a Fonotékába. A helyiségben Levegő, Föld, Tűz és Víz témájú részekből állt össze a menekülési útvonal, ahol segítségként nemcsak a könyveket, de a modern technika vívmányait (QR kód, chat) is bevetettük. Aki ügyesen megfejtette az egyes állomásoknál a találós kérdéseket, megoldotta a - néhány esetben összetett – feladatokat, végül kapott 4 szót, amely egy könyv címét takarta. A kötetet egy lakattal lezárt láda rejtette, amelyet ha sikeresen kinyitottak a versenyzők, megtalálhatták a keresett regényt, benne a szabadulás kulcsával. Szerencsére mindenkinek sikerült időben kijutni a „fogságból”, hogy aztán némi rendrakás után újabb kalandoroknak adhassuk át a helyiséget.

A csapatok nagyon élvezték a kihívást, örültek, hogy kicsit megmozgathatták az agytekervényeiket, miközben hatékony együttműködésüket is siker koronázta. A remek szórakozáson túl még néhány apróbb ajándékkal is kedveskedtünk a résztvevőknek, amivel további boldog perceket szereztünk a játékosoknak.

Résztvevők száma: 28 fő

Teltházas workshopok

Reagálva a felhasználók igényeire, az OKN hetében három kézműves és egy táncos workshopot is rendeztünk. Monyolkával zero waste cuccokat varrtunk: sminklemosót, újraszalvétát és zöldségzacskót. Suller Ildikó karkötőt fűzött az érdeklődőkkel, jómagam pedig horgoltam huszadmagammal: kosarat készítettünk. A horgolásnak nagy sikere volt, így ebből úgy tűnik, egy újabb, állandó közösség kovácsolódik.

Nem csak kézműves, hanem táncos workshopot is szerveztünk, ezt fiatalok igényeire szabtuk: Berlik Ádám táncoktató azt mutatta be, hogy a tánc terápiás eszköz is lehet. Akkora sikere volt a fiatalok körében, hogy Ádám egész évben velünk maradt.

Részvevők száma: 76 fő

Újabb kör indul a könyvtári társasjáték klubban! Te mit fogsz erre lépsz?

2024 szeptemberében megújulva folytatta a társasjátékos találkozók szervezését a Társas Teki Klub! Az utóbbi évek vándorlásai után, immár nagyobb kínálattal, állandó helyen várja a társasjátékok szerelmeseit a Magyary Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban a klub. A szokásos csütörtöki esti találkozót ezentúl havonta egyszer kiegészíti egy szombati egésznapos alkalom is, amely lehetőséget ad több és hosszabb játzmákra is. Először 2024.09.12-én gyűltek össze a játékosok, ahol a Fedőnevek segítségével fejlesztették szórakozva logikai képességeiket. A régi és új tagokkal bővülő klub ezután 2024.09.14-én, szombaton mulatta fergeteges hangulatban az időt. Kis ízelítő az aznapi „étlapból”: 5 játzma Darwin nyomában, 1-1 játzma Fedőnevek, Az égbolt vándorai, Az erdő és a végén zárásként Egy szép új világ. Természetesen ezeken kívül sok-sok másik játék várja, hogy kipróbálják, és megismerjék rejtelseit a látogatók. A hónapot 2024.09.26-án zárták a Kozmopolis csápjait sikeresen elcsípve és megregulázva. A szeptemberi rendezvények továbbra is az EFOP-4.1.8-16-2017-00080 pályázat segítségével valósultak meg.

Októberben az Országos Könyvtári Napok alkalmából egy új lehetőséget indítottunk el a helyi oktatási intézmények számára. Havonta egyszer 1-1 osztálynak tart bemutatót a Társas Teki. Előzetes egyeztetés alapján a diákok életkorának és a megbeszélte témának megfelelően válogatunk össze játékokat. Először a Vaszary János Általános Iskola 4. osztályos tanulói fedezték fel 2024.10.03-án a gyermek társasjátékok széles választékát. Lehetőségük nyílt a kéz ügyességüket (finommotorikájukat) tesztelni és fejleszteni a Mistakos különböző változataival, a gyors mintafelismerést és logikát a Panic Lab, a Fánkfaló Fenevadak, a Cica Pizza Taco Gida Sajt partijátékokkal, a memóriájukat a Mutasd a nyelved! a Foxy gyakorlataival, a közös munkát és kommunikációjukat a Dixit-tel és a Similo kihívásaival. És ez csak néhány példa a klubban fellelhető játékok közül. Ha tetszik a fenti kínálat,

vagy kíváncsi vagy, hogy mi lehet még itt, akkor gyere, csatlakozz te is hozzánk egy körre! Részletekért figyeld a könyvtár új honlapját és Facebook oldalát!

A könyvtárba látogatók közül többen érdeklődtek, hogy ezek kölcsönözhetőek-e. Jelenleg még nem, azonban 2025-ben szeretnénk elindítani a Társasjáték kölcsönzés szolgáltatásunkat. Ebben minden kedves látogató és olvasó is a segítségünkre lehet. Szeretnénk kialakítani egy olyan társasjáték gyűjteményt, amelyet sokan szívesen használnának és kölcsönöznének. Ennek érdekében elindítottunk egy anonim kérdőívet, amelyet bárki kitölthet, és a válaszaival hozzájárul a könyvtár és a Társas Teki fejlődéséhez.

Résztevők száma: 12 fő

Dollmayer Bea, Tata

Régen minden lánynak jutott férj – vagy mégsem?

2024. október 18-án, egy borús őszi napon gyűltek össze az érdeklődők a tatabányai József Attila Könyvtárban Szécsi Noémi új könyvének bemutatójára. A *Régen minden lánynak jutott férj* című kultúrtörténeti könyv az ünnepi könyvhéten jelent meg, és az utóbbi hónapokban nagy sikert aratott az olvasók körében.

Szécsi Noémi író-műfordító, aki sok mindenben kipróbálta magát, de leginkább a női sorsok, a magyar nők élete, életmódja érdekli. Jókai Mór, a skandináv és az angol irodalom inspirálja legjobban. Írt szatirikus regényt, gyermekregényt, novellákat, mesét, kultúrtörténetet, naplót, blogot. Első regénye volt a *Finnugor vámpír*, melyet további öt regény követett. A *Kommunista Monte Cristo*ért megkapta az Európai Unió Európai Irodalmi Díját 2006-ban, 2011-ben pedig József Attila-díjas lett. 2015 óta jelennek meg kultúrtörténeti könyvei, melyek a 19. század második, és a 20. század első felének magyar lányairól, asszonyairól szólnak. Ezeknek a nőtörténeti munkáknak a legutóbbi darabja a *Régen minden lánynak jutott férj*.

Az író a beszélgetés során elmondta, hogy a történelem mindig is érdekelte, sokat kutatott a regényeihez, melyek mindig kapcsolódtak valamilyen történelmi eseményhez. Kutatásai során jutott el a nőtörténethez, melyről kiderült, hogy rendkívül színes és kiaknázatlan terület, olyannyira, hogy az utóbbi tíz évben három könyvet is sikerült írnia ebben a témában. *A budapesti úrinő magánéletét* (2015) és *A modern budapesti úrinőt* (2017) Géra Eleonórával közösen írta, a *Lányok és asszonyok aranykönyvét* (2019) már egyedül. A *Régen minden lánynak jutott férj* leginkább a szegény sorsú, illetve középosztálybeli nők életpályájáról, tanulási lehetőségeiről, pályaválasztásáról szól.

Hiánypótlók Szécsi Noémi kultúrtörténeti könyvei, mert sok dolgot tisztáznak a 100-200 évvel ezelőtti életmóddal és a nemi szerepekkel kapcsolatban. A kötetek segítségével könnyebben megérthető az a jelenség, hogy még a 21. század embere is nosztalgiával fordul a századforduló társadalma, kultúrája, esztétikája felé. Nem véletlen, hiszen ez egy rendkívül sokszínű, pezsgő, érdekes, és egyre szabadabb világ volt, még ha nehezebb volt is az élet, mint most.

A dedikálás közben szívesen beszélt Szécsi Noémi az általa bemutatott szemléltető tárgyairól is (régii hivatalos dokumentumok és fényképek). A könyvbemutató végén megtudhattuk, hogy a szerző egy Jókai Mórról szóló könyvön dolgozik, melyből egy teljesen új szemszögből ismerhetjük meg a nagy író. Aki tehát kultúrtörténeti könyvre vágyik, lesz mit olvasnia jövőre is!

Résztevők száma: 14 fő

Árvai Nóra, JAMK

Pataki Éva: Nagymama és a mesterséges intelligencia c. könyv bemutatója

Október 3-án az Országos Könyvtári Napok alkalmából vendégünk volt **Pataki Éva** Balázs Béla-díjas magyar író, forgatókönyvíró, filmrendező, dramaturg, akivel Fábíán Ildikó kolléganőnk beszélgetett.

Az író kezdésben novellákat írt, majd újságírással foglalkozott, aztán a filmgyártásba is bekerült, mint dramaturg. Az első dokumentumfilmje a tragikus sorsú Vitéz Halassy Olivér magyar olimpiai- és Európa bajnok vízilabdázó, úszó életéről készült. A *Napló apámnak, anyámnak* című filmje a Viareggioi Filmfesztiválon 1990-ben a legjobb filmdíjat nyerte el.

Írói munkáját egy beszélgetős könyvvel az *Aurora Borealissal* kezdte, melyben Mészáros Mártával és Törőcsik Marival készített riportjai találhatók. Ezt követte a magánéleti válságáról írt regénye *Még egy nő* címmel. Fejlődésregényének első két kötete a *Nőből is megárt a nagymama* és *...És megint nagymama* címűek szerelmi történetek, anya-lánya kapcsolatáról és annak nehézségeiről szólnak, melyet az unokák folyamatos érkezése színesít. A könyv harmadik része a *Nagymama vesztegzár* alatt a pandémia idején íródott. Mindhárom kötet könnyed, humoros olvasmány.

A befejező rész a **Nagymama és a mesterséges intelligencia** a digitális világ nehézségeit mutatja be az idős korosztály szemszögéből. Műveiben fiktív neveket használ, megtörtént sztorik alapján. Érdekességként az író elmondta, hogy a nagymama regényeiből színdarabsorozat készült Tordai Teri és Horváth Lili főszereplésével.

Kulisszatitkokat kaptunk az írói munkájáról is. Elmesélte, hogy spirálfüzetbe jegyzeteli le kéziratát, nem számítógépen rögzíti, melyet a szerkesztőjén kívül más nem olvashat el.

A könyvbemutatóon nagyrészt szépkorúak vettek részt, a beszélgetés nagyon jó hangulatban telt, mindenki elégedett mosollyal az arcán távozott.

Résztevők száma: 16 fő

Magaláné Kovács Andrea, JAMK

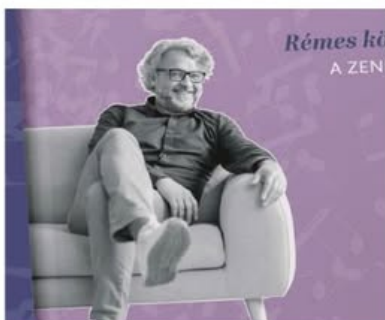
Pataki Éva

Juhász Márton

Antal Miklós

Bősze Ádám

Szlavicsek Judit

Benkő László

Gusztafik Tibor: Volt egyszer egy lemezlovas című könyvének bemutatója

A könyvtár előadóterméből kitóduló dallamok jelezték Gusztafik Tibor könyvbemutatójának kezdetét. A szerző beszélgetőtársa Veér Károly volt, akivel kollégák voltak a tatabányai Radír Rádiónál. A közönség soraiban pályatársak, zenészek és az egykori rádió hallgatói gyűltek össze.

Gusztafik Tibor már azelőtt dj-ként dolgozott, mielőtt dj-nek lenni menő volt. A beszélgetés felvezetéseképp saját felvételekkel és a kor ikonikus alakjairól készült fotókkal tűzdelt diavetítés elevenítette fel a pezsgő évtizedeket. Tibor amellett, hogy szenvedélyesen szerette a zenét, másokkal is meg akarta osztani azokat a zenei élményeket, amikkel találkozott. A hetvenes évek végén kezdte pályáját, és az évek során a megye számos szórakozóhelyén játszott: változatosan, minél több helyen szeretett fellépni, hogy sose érezze „munkahelyének” a klubokat. A beszélgetés során felelevenedtek ikonikus helyek, mint az oroszlányi *Beton*, a kisléri *Pokol* söröző és a tatabányai *Arizona* klub.

A zene mellett a másik nagy szerelme a foci: nagy Fradi szurkolónak vallja magát, élete során utánpótlás edzőként is dolgozott, és játszott a Radír rádió csapatában kispályás mérközéseken.

Gusztafik Tibor említette, hogy bármikor szívesen visszatérne az éterbe és a dj pult mögé. A *Volt egyszer egy lemezlovas* című könyve egyéves munka gyümölcse. A mű érdekessége, hogy a szerző minden hozzáfűznivalójához ajánl egy kapcsolódó zenét. Tibor jelenleg a diszkó történetén dolgozik. A „*Diszkós Biblia*” munkacímen futó összeállításban Amerikától kezdve Európán át követné a lemezlovasok útját.

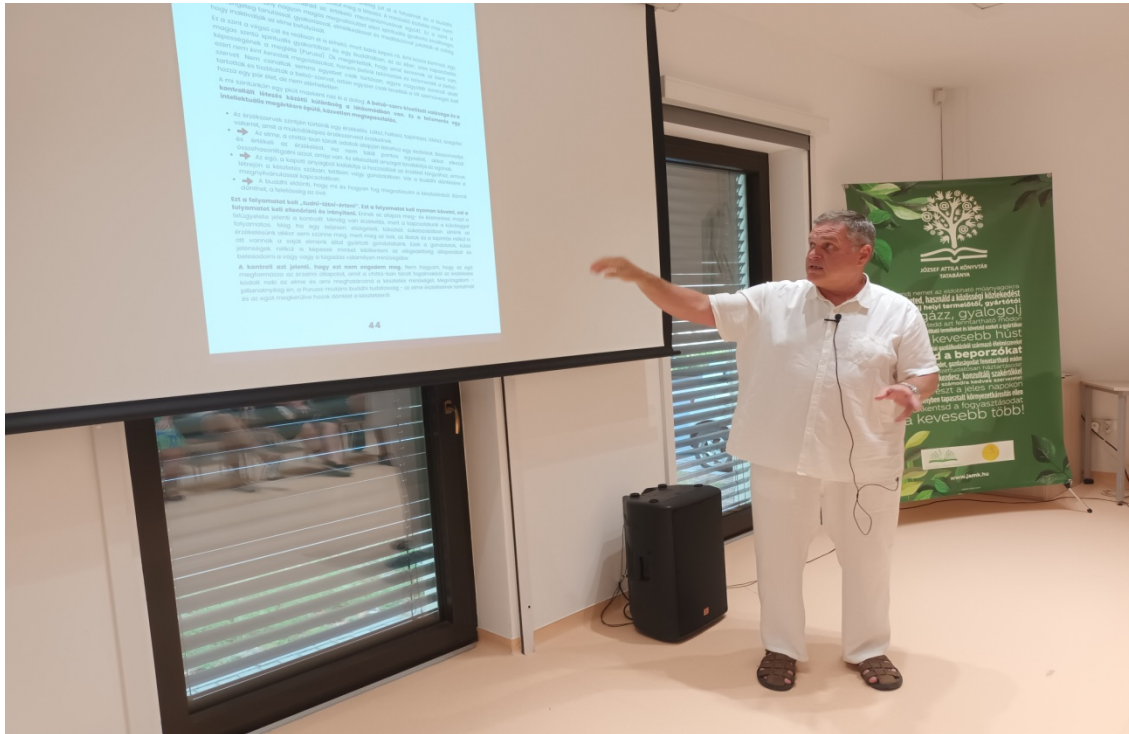
Részvevők száma: 26 fő

Az új létezés küszöbén

Nincs Én – Nincs lánc – Nincs korlát című könyvbemutatóra várta a József Attila Könyvtár az érdeklődőket a legutóbbi Öko-esten. Soponyai János Ájurvéda terapeuta, fizika-kémia szakos tanár, doktorandusz mutatta be most megjelent kötetét. A szerző többször járt Indiában, s ma már szellemi tanítóként próbál segíteni azoknak, akik mélyebb önismeretre vágnak, és szeretnék levetkőzni a személyiség által szabott korlátokat.

„Ez a könyv egy térkép a szellemi szabadságharcosok számára. Feltárja a benned élő rejtett mechanizmus búvóhelyét, amely elválaszt a valódi önmagadtól. Romba dönti a személyiség-pszichével kapcsolatos illúziókat, és feltárja annak hamis megnyilvánulásait. Azokhoz szól, akik tudni akarják, hogy mi rejlik a mindennapos feszültségeik, tagadásaik és vágyaik mögött. Kiutat mutat a személyiség-pszichével való téves azonosulás okozta szenvedés világából. A szabadság nem élmény, hanem életforma” – írja a szerző a könyv ajánlójában.

Kifejti könyvében és előadásában ismertette, hogy miért jó, ha megszabadulunk a személyiség fogságából.

-A védikus filozófia pontosan körülírja az ember lényegi alkotórészeit. Az antahkarana egy fogalom, amelynek szó szerinti jelentése: belső szerv. Ez magában foglalja az egyéni intellektus, az értelem, az elme és az ego, valamint a memóriabank egységét. Ezzel azonosítjuk magunkat, és ez minden problémánk forrása is. Minden észlelésnél egy folyamatot futtatunk le, amelyre valamilyen módon reagálunk. S ezen van a hangsúly: minden jelenségre tekinthetünk úgy, hogy nem hozunk semmilyen ítéletet, így kikerülhet a torzítás. Ez egy eszköz, amely segíti azt, hogy mikor bekapcsol az elme, a megfelelő reakció szülessen válaszul.

A színes könyv hét fejezeten át segíti az olvasót abban, hogy beléphessen ebbe a világba, átlépve a szerző által fogalmazott új létezés küszöbét.

Résztevők száma: 23 fő

Gyermekkönyvtárunk szokás szerint rendkívül aktív volt. Egész héten Játékorákat szerveztek a gyerekeknek, és olyan „antik” játékokkal és természetesen könyvekkel ismertették meg őket, melyeket még a szüleik illetve a nagyszüleik használtak.

Résztevők száma: 57 fő

Fajátékokkal vártuk a teraszon az aprótalpúakat:

Fiókkönyvtári programok az OKN ideje alatt.

Négy fiókkönyvtárunk nagyon aktív volt az októberi könyvtári hét alatt. Mivel a mesék világában minden lehetséges, így a Bánhidai fiókkönyvtár 2024. október 1-én délelőtt 10

órától a TJ ESZI Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai közreműködésével egy mesebeli elvarázsolt könyvtárrá változott. Az egyszerű kellékek és a határtalan képzelet hatására szemünk láttára megelevenedtek a mesék, újak születtek a régi szereplőkkel, sőt olyan is előfordult, hogy maguk a gyerekek váltak igazi mesefigurákká. Sopotnikné Percze Beáta művészetterapeuta, valamint Kutasiné Kiss Orsolya, a TJ ESZI Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai könyvtárunk helységeiben 3 mese célállomást alakítottak ki, melyet a csapatok egymás után felkerestek, próbára téve képességeiket. Fotó: Tarjánné Tihanyi Tímea Meghívásunkra a Dózsakerti Váci Mihály Általános Iskola 1. osztályos tanulói jelentkeztek, akik koruk ellenére lelkesen azonosultak a szerepekkel. Az első célállomáson Sopotnikné Percze Beáta labirintus játékkal várta a gyerekeket, ahol a klasszikus és modern mesék világába ágyazta be az ügyességi feladatokat. Gyermekkönyvtárunk hamarosan egy kihívást jelentő mesebeli helyszínné alakult. A falak helyett kötelek határolták az útvonalat, a folyón ívelő híd pedig egy keskeny papírcsík volt a szőnyegen. Az egymásba kapcsolódó feladatok kivitelezése igazi csapatmunkát kívánt a gyermekektől, melynek valódi célja, hogy játékos formában kedvet csináljon az olvasáshoz, legyen az klaszszikus vagy modern mese. A program során feldolgozott meséket a polcainkon lévő kínálatunkból is megismerhették a résztvevők: Jancsi és Juliska, Csipkerózsika, Rapunzel, Süsü a sárkány, Én kicsi pónim, Így neveld a sárkányodat. A második célállomáson Kutasiné Kiss Orsolya egy Tündérgert tematikájú akadálypálya varázslatos világával várta a gyerekeket 4 állomáson keresztül: Az első állomáson illatos növények felismerése volt a feladat, mely nem volt könnyű a kicsik számára, mivel szaglás alapján kellett eldönteniük, hogy egy mindennapi növény vagy egy fűszernövény van-e az asztalra kirakott illatos zsákokban. A második állomáson a gyerekeknek képzeletbeli vizes akadályon kellett átkelni, majd ezt követően a könyvekbe rejtett találos kérdésekre válaszolni. A harmadik állomáson egy kötelekből kialakított akadálypálya tette próbára a résztvevőket. Az útvonal mentén a „liget bejáratát őrző tündérlényekkel” találkoztak, akik igyekeztek megnehezíteni átkelésüket. A negyedik állomáson az elrejtett tündérgert várta a legkreatívabb és legbátrabb játékosokat. Ügyesek voltak a gyerekek, a feladat végül minden résztvevőnek sikerült. A délelőtt utolsó megmérettetéseként, a harmadik célállomáson könyvtárosként én fogadtam a gyerekeket. A program előtt plüss játékokat rejtettem el a könyvtári polcokon. A tanulónak a bábukat először meg kellett találniuk, majd a fantáziájukat kihasználva egy olyan mesében elhelyezni, melyet közösen alkotnak. A kicsikkel az elején nehezen indult a dolog, de a kezdő ötletet követően már egyre többen bekapcsolódtak, majd varázslatos elemekkel színesítették a történetet. Az egyre szebben kerekedő mesevisszajelzést jelentett a könyvtáros számára, hogy az olvasásnak milyen fontos szerepe van a fantázia kialakításában. A Dózsakerti Váci Mihály Általános Iskola apró diákjai nagy lelkesedéssel vettek részt a programunkon, ahol képességeiket teheték próbára, hogy varázslótanoncként távozhassanak. Bár elég fiatalok voltak erre a feladatra, de bebizonyították, hogy kicsi a bors, de erős! - Így jutalmul nem csak egy mesébe illő délelőttöt, hanem apró ajándékokat is kaptak. A legfontosabbat, amiről a délelőtt szólt – a mesék szeretetét – remélem egy életre vihették magukkal!

Résztevők száma: 24 fő

Felsőgallán Lehrreicné Dürgő Brigitta Papírszínház foglalkozást tartott. A négy elem közül a vizet választotta, és mesélte el a Vízcsepp című mesét a gyerekeknek – foglalkozással kiegészítve. „Egy kora tavaszi reggelen, nagyot nyújtózva felébredt egy vízcsepp a lassan hömpölygő folyó ölében.”

Utazás egy végtelen körforgásba. A mese a legősibb természeti elem, a víz változatait mutatja be, melynek során a gyerekek könnyen azonosulhatnak a szülőtől való leszakadás fájdalmas, de egyben izgalmas kihívásával. A történet a gyerekek természettudományos kérdéseire is választ adott.

Résztevők száma: 19 fő

Kertvárosi fiókkönyvtáunkban Nagy Éva ókori játékokkal készült a felsőtagozatos „kölcseys” gyerekeknek. Kipróbálhatták, milyen volt Senet és Latrones játékkal játszani, sőt ezeket ők maguk is elkészíthették.

Részvevők száma: 47 fő

Környezetvédelmi oktatás a gyakorlatban: a vizes élőhelyek jelentősége a fiatalok szemével

Az Országos Könyvtári Napok keretében 2024. október 3-án a Népház Úti Fiókkönyvtár egy különleges eseménynek adott otthont. Bátki Gellért, a Duna-Ipoly Nemzeti Park szakértője látogatott el az intézménybe, ahol az Óvárosi Általános Iskola környezetvédelmi szakkörének 3-4. osztályos diákjai számára tartott interaktív előadást a vizes élőhelyekről.

Az esemény célja az volt, hogy a fiatal generáció figyelmét felhívják a vízi élőhelyek jelentőségére és azok megóvásának fontosságára. Bátki Gellért kiemelte a természetes vizes területek ökológiai szerepét, valamint bemutatta a hazai védett fajokat és élőhelyeket. Az

előadás során a diákok megismerhették, milyen hatással van az emberi tevékenység ezekre az érzékeny ökoszisztémákra, illetve milyen eszközökkel lehet elősegíteni ezek fenntarthatóságát.

A program interaktív elemekkel tarkított volt, a fiatalok számos kérdést tettek fel a vízi élővilággal és a természetvédelemmel kapcsolatban. Az esemény különleges jelentőséggel bír a környezeti nevelés terén, hiszen a diákok saját élményeiken keresztül tapasztalhatták meg, milyen fontos a természeti értékek védelme, és hogyan járulhatnak hozzá maguk is a környezet megóvásához. Az ilyen típusú programok jelentős szerepet játszanak abban, hogy a fiatalok már gyermekkorban kialakítsák a környezettudatos gondolkodást, ami alapvető feltétele a jövőbeni fenntartható fejlődésnek.

Részvevők száma: 19 fő

Lábatlani programok az OKN ideje alatt:

Tálos Mária és Richter Tamás a Lábatlani Vitéz Sággy Antal Könyvtárban szintén a négy elem témakörét járták körül. Társasjátékoztak, barkácsoltak, a kicsiknek meséltek a hét folyamán.

Résztevők száma: 39 fő

A beszámoló az alábbi linken megtalálható:

<https://www.jamk.hu/hu/dokumentumok-minosegiranyitas/palyazati-beszamolok>